

N:o 35.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 April 1885, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning af indragna profossbostället $\frac{1}{4}$ mantal Ärbytorp N:o 1 i Södermanlands län.

(I. A.)

I en till Riksdagen den 20 Februari innevarande år aflåten proposition (N:o 28) har Kongl. Maj:t, med åberopande af bifogadt protokoll öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att medgifva: att den midfastan år 1887 arrendelediga kronoegendomen, indragna profossbostället $\frac{1}{4}$ mantal Ärbytorp N:o 1 i Gryths socken och Daga härad af Södermanlands län måtte på offentlig auktion försäljas på de i nådiga brefvet den 29 Maj 1874 stadgade vilkor, med tillträdesrätt för köparen den 14 Mars 1887; äfvensom att den för egendomen inflytande köpeskilling måtte få användas på enahanda sätt, som vore bestämdt i fråga om köpeskillingarne för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning egde rum jemlikt nådiga brefven den 29 Maj 1874 och den 6 Juni 1879.

Af förenämnda statsrådsprotokoll inhemtas, att Domänstyrelsen i skrifvelse till Kongl. Maj:t af den 31 sistlidne Januari yttrat, att inom styrelsen mer och mer stadgats den uppfattning, att det skulle vara med kronans fördel öfverensstämmande, om tillämpning af den i nådiga brefvet den 29 Maj 1874 gifna föreskriften om försäljning af kronoegendomar med arrenden, ej öfverstigande tvåhundra kronor, utsträcktes till sådana mindre egendomar med arrenden, öfverstigande tvåhundra kronor, hvilka vore afläggse belägna från annan utarrenderad kronoegendom och saknade nämnvärda odlingslägenheter eller andra förmåner, som gäfvade förhoppning om ett stegradt

arrendevärde. Genom att försälja dylika afläggse belägna egendomar skulle för kronan kunna besparas alltjemt återkommande utgifter för arrendevärderingar, auktionskungörelser samt ersättningar till kronoombud vid syner, besigtningar och skogsutsyningar, hvilka utgifter icke stode i rimligt förhållande till de arrendeinkomster, som kunde påräknas. Domänstyrelsen hade derföre anmodat Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i rikets mellersta och södra län att till styrelsen inkomma med uppgift på dylika under de närmaste åren arrendelediga kronoegendomar, hvilka ansåges böra försäljas. Med anledning deraf hade Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Södermanlands län till försäljning föreslagit det midfastan 1887 arrendelediga indragna profossbostället $\frac{1}{4}$ mantal Ärbytorp N:o 1 i Gryths socken och Daga härad samt dervid upplyst att egendomen låge mycket afsides i förhållande till andra kronoegendomar i en temligen otillgänglig trakt och för närvarande lemnade i arrende allenast tvåhundrafyrtio till tvåhundrafemtio kronor, hvilket belopp icke syntes komma att i nämnvärd mån höjas vid ny utarrendering, samt att egendomen dessutom saknade skog af någon betydighet. T. f. domänintendenten i länet från hvilken Domänstyrelsen infordrat ytterligare upplysningar, hade meddelat: att, derest i följd af föreskriften i nådiga brefvet den 29 Maj 1874 försäljning skedde af den midfastan 1892 arrendelediga kronoegendomen Tångtorp, någon annan utarrenderad kronoegendom än Ärbytorp icke komme att finnas inom socknen;

att till närmast belägna utarrenderade kronoegendomar vore $1\frac{1}{2}$ till 2 mil, och att det mötte stor svårighet att erhålla skjuts till och ifrån egendomen;

att egoområdet utgjordes af 21 tunnland 26,4 kappland åker och 2 tunnland 28,7 kappland äng;

att som både åker och äng vore af mindre god beskaffenhet, och egendomens läge för afsättning vore mycket dåligt, någon större förhöjning i arrendet vid ny utarrendering icke kunde påräknas; samt att skogen eller skogbeväxta hagmarken, som omfattade 40 till 50 tunnland, hufvudsakligen vore beväxt med ganska ung skog. För egen del hade Domänstyrelsen, med tillkännagifvande att 1884 års arrende för egendomen uppginge till tvåhundrafyrtiotvå kronor 80 öre, samt att skogs- och hagmarken enligt en under år 1881 upprättad och fastställd hushållningsplan utgjorde i det närmaste 45 tunnland med skog till husbehof, och att egendomen icke vore för något skogsväsendets ändamål lämplig, hemställt, att Kongl. Maj:t måtte hos Riksdagen göra framställning om egendomens försäljning.

Med afseende å hvad sålunda blifvit af Domänstyrelsen anfördt får Stats-Utskottet, till hvars förberedande handläggning denna proposition blifvit remitterad, hemställa,

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning måtte vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 23 April 1885.

På Stats-Utskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

N:o 36.

Ank. till Riksd. Kausli den 23 April, kl. 5. e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition, angående förklarande att, då staten öfvertager de af nuvarande landshöfdingar, mot afdrag å lön, innehafvande boställsjordar, staten jemväl öfvertager vissa derå befintliga åbyggnader.

(I. A.)

Då vid 1878 års riksdag fråga förevar om regleringen af lönerna för visse tjenstemän och betjente vid landsstaten, hade, efter hvad i en af Kongl. Maj:t till Riksdagen den 25 Februari innevarande år aflåten proposition (N:o 34) meddelas, Riksdagen, i enlighet med Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning beslutat, att alla till landssekreterare, landskamrerare och kronofogdar anslagna boställen eller löningsjordar skulle efter viss tid till statsverket indragas, och att staten, då den från vederbörande indelningshafvare eller hans sterbhus öfvertog boställe eller löningsjord, jemväl skulle, efter värdering vid syn, öfvertaga sådana å fastigheten befintliga, indelningshafvaren till-